CU DINAMO BUCUREȘTI ÎN AMERICA DE SUD

Continuăm azi publicarea însemnărilor din America de Sud ale internaționalului CORNEL DINU, care, pe lîngă recunoscutele-i calități demonstrate pe gazonul stadioanelor, se dovedește un plin de talent reporter.

FIECARE ÎȘI CUNOAȘTE PARTITURA

S-ar putea spune foarte multe despre felul cum joacă peruvienii, despre aptitudinile lor excepționale sau în general despre tezaurul lor fotbalistic.

Cîteva lucruri mi s-au părut totuși ieșite întrucîtva din normal și demne de prezentat.

Am avut plăcerea să cunoaștem felul în care se antrenează cea mai bună echipă a lor. Universitario, profitînd de faptul că în perioada șederii noastre la Lima ne-am întîlnit de multe ori pe același teren, pregătindu-ne. Ei pun un mare accent pe stăpînirea balonului și acest „morb" îi urmărește tot timpul, apărînd ca un lait-motiv al antrenamentului, cu sclipiri impresionante în joc.

Pornind de la faptul că sînt profesioniști, în toată accepțiunea noțiunii, nu am fost surprinși văzînd că fiecare își cunoaște foarte bine partitura, devenind cel mai des propriul dirijor — ideal, dovedind în joc ceea ce cred și aspiră în chinuitoarele ore de muncă.

Antrenorul, reputatul **Scarone**, dovedește prin prezența lui distinsă, că este un om cu puteri depline, dar nu un dictator, pentru că știe foarte bine să intre în mijlocul jucătorilor și să tragă mai bine decît unii dintre ei la poartă, așa cum un dresor de lei ar domina pornirile animalice ale fiarelor care îl pîndesc, trecînd el primul prin cercul de flăcări.

Fiecare jucător este direct răspunzător de ceea ce face. De aceea își controlează cu multă meticulozitate greutatea, vine a doua zi după joc și înconjoară terenul, creînd rumoare în rîndul asistenței întîmplătoare, sau folosește — nu s-ar putea spune cu plăcere — instalațiile și mijloacele indispensabile pentru mărirea forței.

L-am văzut pe fundașul **Salinas**, omul care impresionează în joc prin felul cu care vine în atac, pregătindu-și această armă, neconcludentă ar spune unii pînă la exasperare, cu ritmicitate în antrenament. În antrenament (ce se începe întotdeauna cu un divertisment foarte gustat de jucători, și anume acel „omul la mijloc" din copilăria noastră, mingea lovită cu multă dexteritate o singură dată), **exercițiile fizice de tot felul alternează cu cele în care se folosește în exclusivitate balonul.**

Antrenamentul nu impresionează ca durată, dar sînt convins că-și atinge scopul inițial pentru că nu trenează, jucătorii nu-și dau seama cînd a trecut, deci execută cu plăcere. Acesta este unul din secretele unui mare antrenor. Să știe să „mintă" jucătorii în antrenament și de aceea e bine să le dea impresia că au cît mai mult mingea, și să-i facă să nu-și dea seama că... urcă de 20 de ori pînă în vîrful tribunei, niște trepte chinuitoare.

În general, în presă s-a scris foarte mult despre noi, dovedindu-ne că la ora actuală, fotbalul românesc este apreciat în lume, mai bine poate decît a fost vreodată. Totuși ne-a surprins atunci cînd, deși am pierdut cu 4—1, ziarele au scris enorm, lăudîndu-ne. Am putea invoca maniera cunoscută: aceea de a-ți prezenta învinșii ca redutabili, pentru a mări prețul victoriei. Cred însă că ziariștilor peruvieni le place să-și fure căciula uneori. După ce am jucat foarte corect în al doilea joc și am cîștigat cu 1—0 în fața celei mai bune linii de înaintare a lor, cu **Sotil** și **Cubillas**, tot ei au scris că **„nu am impresionat și că am adus în Peru doar matematica pe care europenii au introdus-o în fotbal".**

Pentru noi însă, acesta a fost complimentul suprem, deoarece nu înseamnă puțin să joci corect și să cîștigi un meci în fața fotbaliștilor care **joacă cel mai bine din lume prin deviere.** Manieră foarte greu de contracarat, care dovedește stăpînire totală a procedeelor de lovire a balonului, inspirație, inteligență, multă anticipație și viteză.

Aceasta este marea artă a peruvienilor, inegalabilă în toată lumea și care te face să le iubești jocul. Pasează excepțional dintr-o bucată, au harul combinației, creînd spectacol și astfel sînt capabili de rezultate uluitoare. Sînt convins că despre fotbalul peruvian se va vorbi și mai mult pentru că, așa cum spunem noi, „dacă prind o echipă, n-o scapă". Dacă ar avea condițiile altora, altfel ar discuta în fotbalul mondial.

Ne-am despărțit de Peru, păstrînd amintiri din cele mai frumoase.

PE STADIONUL BOTAFOGO, MECI LA 38 GRADE C!

Avionul DC-8 al companiei APSA ne-a purtat timp de patru ore spre Sao Paulo, traversînd Anzii și țara Amazoanelor fără să ne-o arate decît tîrziu, atunci cînd norii s-au hotărît să dezvăluie pămîntul, aducîndu-și poate aminte că sînt și ei... muritori și că provin din el. Chiar dacă are un scop economic, escala de la Sao Paulo îl marchează pe cel de-al doilea: acela de a nu te arunca direct în cel mai frumos oraș al lumii, ca așezare geografică.

Cred că într-un clasament al orașelor cu cele mai mari atracții, Rio de Janeiro ar fi în primele locuri; iar dacă s-ar lua pe specific, n-ai ști unde să-l situezi.

La Sao Paulo 33° C. Atunci cît ar trebui să fie la Rio? Ne-a anunțat încă din aer stewardesa înlăturîndu-se orice dubii: 40° C. Coborîm încet, făcîndu-ne o socoteală simplă menită să ne dea efectul aerului condiționat. Dacă omul la 38° C este considerat bolnav, de ce natura să nă-și permită 40° C, ș.a.m.d., încercînd să licitezi în această luptă inegală. Da, dar pe natură cine-o vindecă? Pentru că nouă, doctorul, un personaj foarte interesant al distribuției, ne declară absent: „E cald"!

Este sîmbătă 23 ianuarie ora 17, sînt 40° C, și mîine trebuie să înfruntăm la aceeași oră pe stadionul **Botafogo**, una din reprezentantele fotbalului carioca: **Vasco da Gama** — echipă foarte bine cotată în ultimul campionat brazilian.

La început credem că ni se face o primire ca-n basme. Dar nu; confetile și petardele aruncate de foarte mulți tineri și tinere, nu ne sînt adresate nouă ci membrilor unei formații „beat", despre care am aflat mai tîrziu că au adus primii în America Latină, noua realizare muzicală a Angliei.

După cîteva ore mi-am dat seama că Rio a devenit într-un an una din reședințele familiilor de „hippy", centrul inexpugnabil de „cultură" al unei pleiade internaționale de tineri care nu fac nimic, practic, pretinzînd în schimb justețea absolută a gîndirii lor.

Orice drum al echipelor venite la Rio, de la aeroport la locul de cazare, hotelul Plazza, de pe Avenida Copacabana, trece prin cîteva puncte de atracție ale marelui oraș. Portul, centrul comercial, autostrăzile care înconjoară plajele Botafogo și Flamengo, pentru a se opri aproape de locul în care apa oceanului a creat una din cele mai frumoase plaje din lume.

Rio de Janeiro — trebuie să recunoaștem un nume de rezonanță foarte plăcută — domină lumea fotbalistică, bucurîndu-se de o celebritate greu de realizat. Din 5 milioane de locuitori, două nu-și pot concepe viața fără fotbal. Deși nu este capitala Braziliei, totuși pulsul acestei țări mai mari decît Europa, este prins aici.

Ce-și poate dori mai mult fotbalul decît un imens carnaval, inspirat din marile procesiuni religioase ale antichității, din care să nu lipsească nici... jertfele omenești? Ei bine, după C. M., timp de trei zile orașul Rio s-a oferit total „zeului Fotbal", organizînd un neașteptat carnaval în cinstea echipei lui Pele, mîngîiată definitiv de sclipirile unice ale zeiței de aur. Cei care au asistat, spun că a fost cea mai mare sărbătoare a Braziliei. Orașul a fost „ocupat" de proprii săi locuitori, iar distracțiile au închis chiar și celebra bursă, singurul loc în care porțile nu se închid niciodată.

Jucăm cu Vasco da Gama, duminică 24 ianuarie ora 17, la 38° C, pe stadionul Botafogo, marele teatru, Maracana, mulpsindu-se de la Wembley și intrînd în reparație.

MASAJ CU PROSOAPE UDE

Echipa comunității portugheze din Rio poartă numele marelui navigator, ca un simbol al colonizării teritoriului dintre cele două mari rîuri, Amazonul și Rio Grande.

În această perioadă, orașul celor patru porțe este un cuptor încins în care totuși oamenii trebuie să circule, să trăiască, dînd viață unui tablou fantastic.

Stadionul Botafogo, micuț, aflat în apropierea Copacabanei și dînd numele său și plajei din apropiere, a fost vizitat în aceeași după-amiază de un număr neobișnuit, totuși, pentru fotbal: doar 5 000 de spectatori. Între plajă și fotbal, avînd impedimentul celor 38°, obișnuiții fotbalului au optat pentru prima, beneficiind de valurile înspumate și răcoritoare ale oceanului. Totuși, steaguri alb-negre au fluturat în tribune, implorînd parcă cerul să-și potolească dogoarea, atunci cînd idolii locali au pășit în arenă, în frunte cu nelipsita mascotă a fiecărui club brazilian.

Cîmpul de joc tare și pe alocuri denivelat, nu făcea o reclamă prea bună, dar condițiile fiind identice, orice scuză trebuia lăsată la o parte.

Am intrat în teren: **Constantinescu-Cheran, Ștefan — Stocnescu, eu, Nunweiller III, Sălceanu, Doru Popescu. Dumitrache, Nunweiller VI** și **Lucescu** (înlocuit după pauză cu **Haidu**). Căldura te făcea să crezi că arzi, consumîndu-ți forțele mult mai repede ca de obicei. La început, jucînd economic și foarte precis în apărare, am reușit să stăpînim jocul și să facem inofensive plecările în atac ale celor doi fundași de margine **Fidelis** și **Joel**, foarte buni, precum și jocul în atac ale celor doi mijlocași **Bugle** și **Alcir**, buni servanți pentru percutantul **Silva**.

Spre sfîrșitul primei reprize, uităm de căldură, declanșăm cîteva atacuri (unul concretizat prin gol de **Doru Popescu**, plecat irezistibil pe partea dreaptă) și mai avem cîteva ocazii prin **Dumitrache**, care ratează de puțin.

Repriza a doua începe după o pauză de aproape 25 de minute, arbitrul dînd astfel posibilitatea... soarelui să-și micșoreze intensitatea recitalului din acea zi, iar nouă, încărcarea organismului cu forțe noi după un masaj cu prosoape ude.

Brazilienii atacă, fac obișnuitele combinații, dar ajung destul de rar în situații de gol pentru că, ceea ce trece de noi, cei din liniile din față, se oprește la Nelu, care joacă poate mai bine decît în zilele de glorie ale tinereții. Pasăm bine la mijloc, impunem siguranță jocului, fiecare minut trecînd în favoarea noastră. Spre sfîrșit — atunci cînd adversarii noștri își dau seama că sînt dominați și că au în față o echipă care știe ce vrea, fac ultimele eforturi, dar la noi mingea pleacă repede din apărare spre atac, făcîndu-l pe **Dumitrache** să înscrie fulgerător, la **pălanjen**, după o combinație simplă, pornită pe partea dreaptă. Mai avem cîteva ocazii, dar sîntem fericiți atunci cînd arbitrul (excelent) fluieră sfîrșitul acestei întîlniri, în care fiecare ne dăm seama că am slăbit peste 3 kg. Dar oboseala este gonită de mulțumirea pe care ți-o aduce întotdeauna victoria, mai ales cînd este obținută în fața unei reprezentante a fotbalului „carioca". Am jucat bine și avem încredere în viitor.

VICTORIA ESTE EFEMERĂ...

Brazilienii spun că fotbalul lor este cel mai bun din lume. Sînt mîndri de crezul lor și mai presus decît orice trebuie admirați pentru felul cum știu să apere punctul lor de vedere.

Discuțiile sînt întotdeauna interminabile, atunci cînd comparația intervine pentru a scoate la iveală adevărul. Cupa **„Jules Rimet"** a rămas definitiv în posesia Braziliei, singura țară care a reușit pînă acum trei victorii în lupta titanilor. Fără îndoială supremația brazilienilor există, dar nu este categorică și nici totală, pentru că victoria este efemeră iar lumea fotbalului este influențată de foarte multe aspecte neașteptate.

Și mai intervine ceva pe care nimeni nu are dreptul să-l nege: șansa. Acest joc are ca aliat sau potrivnic pentru fiecare, o parte din ea. Ce este șansa? Este poate ca o adiere nevăzută care duce mingea din bară în îmbrățișarea plasei sau o trimite aiurea, ignorînd parcă legile geometriei. Ea este aceea care a făcut ca șutul lui **Hurst** în '66 să fie considerat gol sau care i-a dat Braziliei, după ce a învins tot prin ea, Anglia în serie, un drum mai ușor spre cununa de lauri de pe stadionul Azteca.

Brazilienii cred în șansă, îi acceptă existența și o doresc neîndrăznind nici odată să o blameze. Fotbalul este marea lor plăcere. Stadionul este locul de manifestare totală a pasiunii. Există o influență reciprocă între cei din tribună și jocul de pe iarbă. La fel cum poate în tribuna engleză publicul se mișcă dintr-o parte în alta, cîntînd și agitînd culorile echipei iubite, sau cum în R.F.G. predomină în părțile centrale sobrietatea pe care o impune portul cravatei, la fel și aici în Brazilia legătura dintre public și joc este indisolubilă. Mișcările jucătorilor pornesc din reacțiile tribunei, sensibilă numai la anumite lucruri care dau astfel linia fotbalului respectiv.

GOOOOOOL!

Popularitatea pe care o are fotbalul este întreținută total de felul în care el este comentat, interpretat și acceptat de masă. Acest fenomen social, cu largi influențe în toate domeniile, capătă în Brazilia valențe incredibile. Radioul și T. V. și-au făcut de mult din fotbal un apanaj. Îl discută, îl declamă, dîndu-i intonații surprinzătoare. Golul, suprema satisfacție, acest cuvînt simplu este teoretizat la început, pentru ca apoi să fie recitat și dus spre sublim, într-o pronunțare și intonare care depășește de multe ori o jumătate de minut. Transmisiile îmbracă diferite forme, neașteptate de multe ori, avînd, totuși un aliat nedorit în reclamă, care revine obsedant. În fiecare zi la radio sau T.V. fotbalul ocupă spații mari.

Tribuna are mult din coloritul carnavalului anual de la Rio. Ea se inspiră, atunci cînd se exprimă, din felul în care brazilienii petrec în timpul „bucuriei celor trei zile". Oamenii vin în valuri spre stadioane, cîntînd, dansînd, agitînd steaguri enorme, îmbrăcați în culorile echipei favorite, atunci cînd speră, cît și atunci cînd teama îi sufocă.

Samba — celebrul dans popular — este prezentă întotdeauna. Fiecare echipă are orchestra și melodia sa, dar chiar dacă ele diferă, acest dans este imnul fotbalului brazilian, pentru că jucătorii dau impresia în mișcările lor că au împrumutat mult din ritmul instrumentelor.

Tribunele trăiesc tot timpul la cea mai înaltă tensiune. Dar de foarte multe ori spogeul vine să frîngă un grafic foarte ascuțit. În toată lumea, reacțiile publicului și acțiunile jucătorilor sînt în strînsă legătură, semănînd între ele și avînd o mare comunitate. Și în Brazilia este la fel, deosebindu-se însă, prin ceea ce-l frapează pe spectatori și-i inspiră pe jucători.

Lumea murmură și agită steagurile la mijlocul terenului, pentru a trece spre delir atunci cînd intră în scenă marea specialitate a sud-americanilor: jocul în fața porții, purtînd pecetea inventivității și tehnicii ireproșabile, izvorul bucuriei supreme din fotbalul lor.

Publicul brazilian gustă, reacționînd exclamativ, orice subtilitate tehnică, indiferent de zona în care se petrece. Dar atunci cînd ea este menită să creeze golul, totul exaltă: petardele explodează iar confetile vor parcă să atingă frunțile pline de sudoare ale jucătorilor. Cuvintele nu pot reda spectacolul tribunei braziliene, fiind mult prea sărace. Trebuie să vezi pentru a crede și apoi să înțelegi. Deși felul în care joacă presupune multă fantezie, totuși ea nu a fost niciodată un obstacol în calea disciplinei și a judecății realiste care i-a condus pe brazilieni spre victorii.

Ar părea paradoxal, dar nu putem pune victoriile brazilienilor numai pe seama marii lor calități — jocul cu balonul. Au cîștigat pentru a treia oară zeița de aur, „militarizînd" pregătirea jucătorilor și impunîndu-le un regim de cantonament de 110 zile, multă pregătire fizică, disciplină și foarte mult din ceea ce nu fac cu plăcere.

Nimeni, aici, nu are voie să vorbească de rău fotbalul și pe actorii lui brazilieni, într-o țară în care soarele încinge de multe ori, făcîndu-i să albă porniri nebănuite.

Jucătorii sînt foarte bine cunoscuți cu marile și micile lor defecte sau calități, dar nimeni nu-și permite să-i defăimeze, iubindu-i sincer. Sînt foarte greu de ținut în mînă și este foarte greu de lucrat cu ei. Cuvintele aparțin multor antrenori reputați de la cîrma echipelor braziliene.

Echipa națională a fost prima care a impus schimbarea comportamentului și a manierei de lucru, aflîndu-se în fața posibilității de a se compromite, prin înfrîngere în Mexic, o întreaga pasiune națională. Astfel se punea problema înainte de Mexic, fiind acceptată doar posibilitatea victoriei finale. O înfrîngere în finală ar fi avut aceleași efecte cu eliminarea din serie.

ȘI TOTUȘI, SALDANHA

Primul care a tras semnalul de alarmă arătînd adevărata față a fotbalului brazilian, a fost **Saldanha**, ziaristul chemat să conducă echipa națională spre cea mai grea victorie a ei.

Joao Saldanha este unul din cei mai reprezentativi ziariști brazilieni, dar nu numai atît. Este un foarte bun cunoscător al fotbalului mondial, un om cult, bine instruit, cu simț al realității și pe care nu-l sacrifică niciodată. Cercurile fotbalistice au comentat mult și foarte diferit numirea primului ziarist ca antrenor (și nu oriunde și pentru orice), ci tocmai pentru a răzbuna mîndria braziliană înfrîntă la Londra. Grea misiune și nu cred că mulți s-ar fi încumetat s-o primească, indiferent că avea o parte foarte plăcută. Marea cinste de a conduce destinele Braziliei în fotbal, ceea ce înseamnă pentru 90 de milioane de oameni să le dai totul sau nimic, e mai mult decît o sarcină grea.

În primul rînd a plecat să-și cunoască adversarii. A colindat Europa, întocmind cîteva dosare cu caracteristicile cele mai importante ale fiecărei țări și fiecărui jucător, considerîndu-i pe toți potrivnici și de temut. Apoi s-a întors acasă și a întocmit radiografia situației momentului respectiv în care se găsea fotbalul brazilian.

Saldanha a considerat că Brazilia se afla, înainte cu șase luni de declanșarea luptei pentru reabilitare, în urma purtătorilor de cuvînt ai Europei și deci a aspiranților la titlu. Ideile lui erau foarte concise: Brazilia era superioară doar în manevrarea balonului și în jocul în atac, restul calităților necesare susținînd drumul spre victoria finală aparținînd Angliei și R. F. a Germaniei, echipe care, după opinia lui, aveau forță de joc mult mai mare.

Această concluzie, emisă în fața conducerii fotbalului brazilian și a întregii opinii publice, izvora din neremedierea la timp a racilelor semnalate, din prea multă încredere nejustificată și poate enorm de mult, din „alergia" tipică acestui popor.

Adevărul supără și **Saldanha** și-a creat mulți dușmani, oameni mai sus sau mai jos puși pe scara vieții care nu concepeau că zeița de aur nu le va aparține. Dar acest ziarist hulit la un moment dat de toată suflarea braziliană și căruia peste noapte i s-au inventat atîtea defecte, a arătat și singurele soluții existente pentru a umple groapa creată de timp, în fundamentul fotbalului brazilian. A considerat că este foarte necesar să se producă un șoc, menit să compenseze prin efecte lipsurile de moment și astfel să scoată la iveală o nouă echipă capabilă din toate punctele de vedere să înfrunte și să cîștige în fața oricărui adversar.

Programul său urmărea, pe parcursul a 110 zile de cantonament, să creeze pe lîngă unele deprinderi, altele noi, deci o nouă educație. Plecînd de la marea afinitate dintre minge și jucătorul brazilian, el vroia să-i adauge acestuia o excepțională pregătire fizică, disciplină de fier, atmosferă de înțelegere totală.

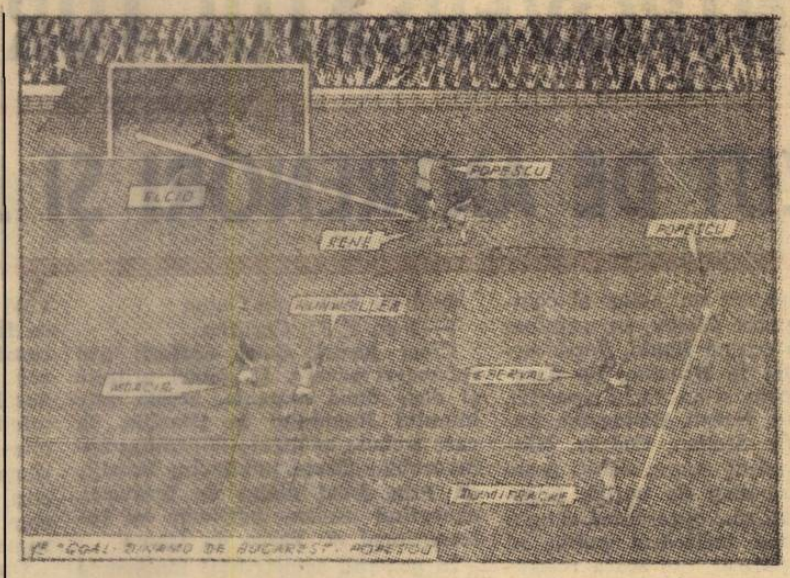

RIO DE JANEIRO. — Iată schema golului marcat de Doru Popescu în partida cu Vasco da Gama, schemă reprodusă după ziarul brazilian „O Globo"